

แบบฝึกหัดวิจารณ์หนังสือ

BOOK REVIEW

สังคมศาสตร์: แนวการศึกษาสาขา รัฐประศาสนศาสตร์ ตรกรวิทยา ปรัชญา สังคมวิทยา
มานุษยวิทยา จิตวิทยาสังคม เศรษฐศาสตร์ ประวัติศาสตร์ นิติศาสตร์
รัฐศาสตร์. พระนคร: คณะรัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรม-
ศาสตร์, 2508, 339 หน้า.

บรรดาบรรณกรรมและตำราทางวิชาการสังคมศาสตร์ที่เป็นภาษาไทยนั้น มีผู้รวบรวมกันกว่าเขียนไว้น้อยมากทีเดียว ยิ่งเป็นตำราที่รวบรวมศาสตร์ ๆ ในกลุ่มวิชาสังคมศาสตร์ด้วยแล้ว อาจกล่าวได้ว่ายังไม่มีผู้ใดจัดทำขึ้นก่อนเลย จึงเป็นที่น่ายินดียิ่งที่ฝ่ายวิจัย คณะรัฐประศาสนศาสตร์ได้ร่วมแรงร่วมใจจัดทำ "สังคมศาสตร์" เล่มนี้ขึ้นมา เพื่อขจัดปัญหาข้อขัดข้องในการศึกษาวิชาสังคมศาสตร์เบื้องต้น ทั้งนี้เพื่อให้ผู้ที่ประสงค์เข้าศึกษาในคณะรัฐประศาสนศาสตร์ได้มีความรู้ทางวิชาสังคมศาสตร์อย่างเพียงพอ และในขณะเดียวกันก็ช่วยให้การศึกษารัฐประศาสนศาสตร์ในชั้นปริญญาโทของคณะ ฯ ได้ผลดียิ่งขึ้น เพราะวิชา รัฐประศาสนศาสตร์นั้นมีความเกี่ยวเนื่องกับวิชาอื่น ๆ ในแขนงสังคมศาสตร์เป็นอันมาก

"สังคมศาสตร์" เป็นตำราที่กล่าวถึงแนวการศึกษาวิชาการต่าง ๆ ดังต่อไปนี้คือ รัฐประศาสนศาสตร์ ตรกรวิทยา ปรัชญา สังคมวิทยา มานุษยวิทยา จิตวิทยาสังคม เศรษฐศาสตร์ ประวัติศาสตร์ นิติศาสตร์ และรัฐศาสตร์ ผู้เขียนบทความในวิชาการแขนงต่าง ๆ เหล่านี้ล้วนเป็นผู้ทรงคุณวุฒิในสาขาวิชานั้น ๆ เป็นอย่างดี เช่น ในบทที่ 1 ซึ่งว่าด้วยสาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ ผู้เขียนคือ ศาสตราจารย์ ดร. ชูบ กาญจนประกร ซึ่งปัจจุบันดำรงตำแหน่งหัวหน้าฝ่ายการสอนของคณะรัฐประศาสนศาสตร์ ท่านเป็นนักการศึกษาอย่างแท้จริง และเป็นผู้หนึ่งที่ได้คลุกคลีมากับการศึกษาและการสอนวิชารัฐประศาสนศาสตร์ของคณะ ฯ มาแต่เริ่มต้น จึงมีประสบการณ์ในวิชานี้เป็นอย่างดี บทความของท่านจักช่วยแนะนำให้ผู้ที่ยังไม่รู้จักวิชารัฐประศาสนศาสตร์ได้ทราบว่า วิชานี้คืออะไร มีที่มาอย่างไร มี

ลักษณะเป็นศาสตร์และศิลป์เพียงใด มีอะไรเป็นขอบเขตหลักเกณฑ์ ตลอดจนข้อสมมุติและวิธีการศึกษาวิชารัฐประศาสนศาสตร์มีว่าอย่างไร ซึ่งให้เห็นว่าเป็นวิชาที่เกี่ยวข้องกับวิชาในหมวดสังคมศาสตร์อื่น ๆ เช่น สังคมวิทยา ประวัติศาสตร์ เศรษฐศาสตร์ อย่างไรก็ตาม และต้องอาศัยความรู้ในสาขานั้น ๆ เพียงใดบ้าง นอกจากนี้ยังให้คำอธิบายศัพท์รัฐประศาสนศาสตร์เบื้องต้นที่ควรทราบ เช่น decision-making (การวินิจฉัยสั่งการ) management (การจัดการงาน การจัดการ) เป็นต้น บทที่ 2 เป็นเรื่องตรรกวิทยาและปรัชญาซึ่งอาจารย์ ดร. วิทย์ วิศทเวทย์ อาจารย์ในคณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยเป็นผู้เขียน แนะนำให้รู้จักวิชาตรรกวิทยาและปรัชญาคำง่าย ๆ พร้อมทั้งให้ตัวอย่างประกอบอย่างชัดเจน แม้ผู้ที่ไม่เคยศึกษาวิชานี้มาก่อนก็อาจทำความเข้าใจได้ง่าย ผู้อ่านจะได้ทราบถึงความแตกต่างของ induction argument และ deduction argument ได้ทราบถึงความหมายของคำที่ใช้อยู่เสมอ ๆ เช่น assumption, frame of reference เป็นต้น บทที่ 3 เป็นเรื่องของวิชา สังคมศาสตร์ มานุษยวิทยา และจิตวิทยาสังคม ผู้เขียนคือ อาจารย์ทิติยา สุวรรณะชญ แห่งคณะรัฐประศาสนศาสตร์ บทนี้ก็เช่นกันคือ แนะนำให้ผู้อ่านได้รู้จักว่าวิชาเหล่านี้คืออะไร มีบทบาท ขอบเขต ข้อสมมุติ ตลอดจนเรื่องราวที่ควรจะต้องศึกษา และความสัมพันธ์ของวิชาทั้ง 3 กับวิชาอื่น ๆ ในกลุ่มสังคมศาสตร์ บทที่ 4 เป็นเรื่องราวของวิชาเศรษฐศาสตร์ โดยเฉพาะ อาจารย์ ดร. ศรีปริญญา รามโกมุท อาจารย์ประจำแผนกวิชาเศรษฐศาสตร์ คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยเป็นผู้เขียน ผู้เขียนได้ชี้ให้เห็นถึงความหมายและความเป็นมาของเศรษฐศาสตร์ ตลอดจนแนวความคิดจาก doctrines ในทางเศรษฐศาสตร์ที่มีอิทธิพลต่อการเมืองและการเศรษฐกิจของโลกในสมัยต่าง ๆ ขอบเขตข้อสมมุติ และเรื่องราวที่ควรจะต้องศึกษาในทางเศรษฐศาสตร์ว่ามีอะไรบ้าง micro Economic และ macro Economic แตกต่างกันในแง่ใด เศรษฐศาสตร์เข้ามาเกี่ยวข้องกับวิชารัฐประศาสนศาสตร์ได้อย่างไร ในบทที่ 5 เป็นเรื่องราวของวิชาประวัติศาสตร์ ซึ่งผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สมศักดิ์ ชูโต หัวหน้าแผนกวิชาการต่างประเทศและการทูต คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยเป็นผู้เขียน นอกจากจะให้ความหมายอันกว้างขวางของวิชาประวัติศาสตร์ไว้แล้ว ผู้เขียนยังชี้ให้เห็นถึงความสำคัญ of หลักฐานทางประวัติศาสตร์ การเกิด "ทฤษฎี" เกี่ยวกับการตีความประวัติศาสตร์ ตลอดจนความสำคัญของวิชาประวัติศาสตร์ ที่จะมีต่อการศึกษาวิชารัฐประศาสนศาสตร์

บทที่ 6 ว่าด้วยเรื่องนิติศาสตร์ เขียนโดยอาจารย์ ดร. อาษา เมฆสุวรรณ อาจารย์ประจำคณะรัฐประศาสนศาสตร์ บทนี้จะให้ความรู้แก่ผู้อ่านในค่านิยมที่เป็นอันมาก เพราะผู้เขียนได้ชี้ให้เห็นถึงโครงสร้างของวิชานิติศาสตร์และหลักอันเป็นที่มาแห่งกฎหมายตลอดจนกระบวนการยุติธรรมซึ่งเป็นมาตรการในอันที่จะปกป้องคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพของประชาชนนั้น ว่ามีอย่างไรบ้าง นิติศาสตร์กับรัฐประศาสนศาสตร์มีความสัมพันธ์กันเพียงใด บทสุดท้าย คือบทที่ว่าด้วยวิชารัฐศาสตร์ เขียนโดยอาจารย์ดำรง ลัทธพิพัฒน์ อาจารย์ในคณะรัฐประศาสนศาสตร์ บทนี้ก็เช่นเดียวกับบทอื่น ๆ คือ อธิบายความขึ้นมูลฐานและขอบเขตของวิชารัฐศาสตร์ไว้ในเบื้องต้น ต่อจากนั้นได้กล่าวถึงความสัมพันธ์ระหว่างวิชารัฐศาสตร์กับสังคมศาสตร์แขนงอื่น ๆ วิวัฒนาการของแนวความคิดทางรัฐศาสตร์ แนะนำให้รู้จักปรัชญาสถาบัน และกระบวนการปฏิบัติทางการเมืองต่างๆ

จากการติดตามอ่านบทความเกี่ยวกับสังคมศาสตร์แขนงต่างๆ กันทั้ง 7 บทนี้ ผู้อ่านจะได้รับความรู้พื้นฐานในวิชาเหล่านี้ ได้เพียงพอที่เพียงพอ คำถามที่มีอยู่ท้ายบททุกบทจะช่วยสรุปความเข้าใจในวิชาการนั้นๆ ได้เป็นอย่างดี ส่วนสำคัญส่วนหนึ่งของหนังสือเล่มนี้ก็คือ บรรณานุกรมท้ายบทความแต่ละบท ซึ่งจะขึ้นประโยชน์ต่อการศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมอีกต่อไป เพราะคณะผู้จัดทำเองก็ยอมรับว่า "หนังสือเล่มนี้เป็นเพียงผลของความพยายามครั้งแรกที่จะขจัดอุปสรรคเบื้องต้นในการศึกษาทางสังคมศาสตร์เท่านั้น"

หนังสือเล่มนี้มีจำหน่ายที่ฝ่ายวิจัย คณะรัฐประศาสนศาสตร์ ในราคาเล่มละ 25 บาท สำหรับเลขเรียกหนังสือเล่มนี้ในห้องสมุดคณะรัฐประศาสนศาสตร์ คือ B

ธ 17

สมพิศ ยอดเสริม